

Introductietekst

De risicokaart is een kaart op internet (www.risicokaart.nl) met informatie over risico's in uw omgeving. Denk bijvoorbeeld aan transporten met gevaarlijke stoffen, bedrijven die met gevaarlijke stoffen werken of de aanwezigheid van een LPG-station. Maar denk ook aan plekken waar water tot grote overlast kan leiden.

De risicokaart geeft u als inwoner en de overheid meer inzicht in de aanwezige risico's in onze omgeving, waardoor wij ons allemaal beter kunnen voorbereiden op mogelijke rampen. Met de kaart kunt u inzoomen op plaatsen in uw leef-, woon- en werkomgeving. U krijgt dan inzicht in de risico's die voor u van belang zijn. Nieuw op de risicokaart is nauwkeurige informatie over de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Onderdeel 1, basale vragen

Wat zie ik op de kaart?

De risicokaart is een plattegrond met informatie over mogelijke risico's. Eén van de dingen die de kaart laat zien is het gevolg van een mogelijke overstroming vanuit zee en de grote rivieren. De risicokaart van Zuid-Holland laat zien welke gebieden onder water kunnen komen te staan wanneer dijken, duinen of dammen bezwijken. De schaalverdeling (variërend van '0-20' cm tot 'meer dan 5 meter') geeft aan hoe hoog het water in het ergste geval komt te staan.

Wat betekent dit?

De kaart geeft per plaats de slechtst mogelijke situatie weer. Door dit te laten zien kunnen inwoners en overheid zich goed voorbereiden op mogelijke overstromingen.

Wat doet de overheid?

De waterschappen en Rijkswaterstaat zorgen voor sterke dijken, duinen en dammen. Samen met uw gemeente stellen zij actuele plannen op voor als het fout gaat.

Wat kan ik doen?

U kunt zich ook voorbereiden op een overstroming door:

- Zorg dat u een radio op batterijen heeft;
- Stel de regionale rampenzender RTV Rijnmond (Etherfrequentie 93.4) in op uw radio en/of tv;
- Zorg dat u een [noodvoorraad](#) (zie website www.crisis.nl) heeft.

Tijdens een dreigende overstroming kunt u het volgende doen:

- Luister naar de rampenzender en kijk, indien daar tijd voor is, op de website van uw gemeente of op www.crisis.nl;
- Volg de aanwijzingen van de overheid en hulpverleners op;
- Schakel gas en elektriciteit uit;
- Maak een [evacuatiepakket](#) (zie website www.crisis.nl) klaar;
- Als de tijd het toelaat: sla waardevolle spullen op een hoge en droge plaats op;
- Als u niet weg kunt: ga naar het hoogste punt in uw huis en neem uw radio op batterijen en noodvoorraad mee.

Waar kan ik meer informatie vinden?

Meer informatie is te verkrijgen bij uw gemeente en op de gemeentelijke website.

Op www.crisis.nl leest u hoe u zich goed kunt voorbereiden op een overstroming en waaruit een noodvoorraad en evacuatiepakket bestaat.

De provinciale risicokaart (www.risicokaart.nl) geeft naast informatie over overstromingsrisico's, ook een totaaloverzicht van andere risico's in uw woon- en leefomgeving

Onderdeel 2, veel gestelde vragen

Hoe bereid ik mij voor op een mogelijke overstroming?

- Zorg dat u een radio op batterijen heeft;
- Stel de regionale rampenzender RTV Rijnmond (Etherfrequentie 93.4) in op uw radio en/of tv;
- Zorg dat u een [noodvoorraad](#) (zie website www.crisis.nl) heeft.

Wat doe ik als een overstroming dreigt?

- Luister naar de rampenzender en kijk, indien daar tijd voor is, op de website van uw gemeente of op www.crisis.nl;
- Volg de aanwijzingen van de overheid en hulpverleners op;
- Schakel gas en elektriciteit uit;
- Maak een [evacuatiepakket](#) (zie website www.crisis.nl) klaar;
- Als de tijd het toelaat: sla waardevolle spullen op een hoge en droge plaats op;
- Als u niet weg kunt: ga naar het hoogste punt in uw huis en neem uw radio op batterijen en noodvoorraad mee.

Het water komt hoger dan mijn huis. Wat nu?

Het is handig alvast na te denken over mogelijke vluchtlocaties in de buurt die wel hoger zijn dan uw huis.

Bij mijn huis staat een hoogte vermeld tussen +2,0 en +5,0 meter water. Als er een overstroming is, staat het water dan meteen op +5,0 NAP?

Op sommige plaatsen zal dat enkele dagen duren en op andere plaatsen mogelijk slechts uren voordat de maximale waterstand is bereikt. Het is daarom vooral van belang uzelf goed te (laten) informeren over de te verwachten waterstanden.

Wordt mijn huis minder waard nu blijkt dat ik in een gebied woon waar het overstromingsgevaar groot is?

In Zuid-Holland wonen we onder de zeespiegel. De risicokaart geeft details over de mogelijke waterhoogten. Huizenprijzen worden bepaald door vraag en aanbod.

Waar vind ik informatie over de hoogte van de waterstanden?

Op Teletekspagina 720 (Nederland 1, 2 & 3) vindt u het verloop van de (hoog)waterstanden op de Noordzee en op de grote rivieren in Nederland. Deze informatie staat ook op de website www.actuelewaterdata.nl. De Stormvloedwaarschuwingsdienst van Rijkswaterstaat waarschuwt en alarmeert voor hoogwater op de website www.svvd.nl.

Op de risicokaart staan alleen de overstromingen in binnendijkse gebieden. Hoe zit het met de buitendijkse gebieden?

De informatie over overstromingen in buitendijkse gebieden is nog niet beschikbaar. De mogelijke hoge waterstanden in de buitendijkse gebieden worden medio 2008 op de risicokaart getoond.

Woont u buitendijks en wilt u meer informatie? Neem dan contact op met uw gemeente.

Waar komt het water vandaan?

Bij een overstroming komt het water uit de grote rivieren en/of uit de zee. Daarnaast spelen er nog andere zaken mee zoals bijvoorbeeld de hoeveelheid regen in de dagen ervoor, de wind en het getij.

Hoe groot is de kans dat het water echt zo hoog komt als de risicokaart aangeeft?

Het is niet bekend hoe groot de kans is dat het water echt zo hoog komt als de risicokaart aangeeft. De kaart geeft per plaats de slechtst mogelijke situatie weer als er niets zou worden gedaan om het water tegen te houden.

In de praktijk werkt het natuurlijk anders en worden er bij een dijkdoorbraak altijd pogingen gedaan het water tegen te houden of te vertragen. Dit leidt op sommige plaatsen tot lagere waterstanden dan de kaart weergeeft.

Op de risicokaart kunt u wel zien hoe de bescherming tegen hoogwater in uw woongebied is. De meeste woongebieden liggen in een zogenaamde dijkkring. Een dijkkring is een aaneengesloten ring van dijken, duinen of dammen (kortweg ook wel waterkeringen genoemd), die het gebied daarbinnen beschermt tegen overstromingen. Van elke dijkkring is bekend hoe groot de kans is dat deze niet bestand is tegen bepaalde waterstanden en golven. Voor dijkkring 14 bijvoorbeeld, die het overgrote deel van de provincie Zuid-Holland beschermt, geeft de kaart een kans van 1 op 10.000 jaar. Dat betekent dat de dijk in principe bescherming biedt tegen hoogwateromstandigheden die eens in de 10.000 jaar optreden.

Wie is er verantwoordelijk voor het onderhoud aan dijken en andere waterkeringen?

De waterschappen en Rijkswaterstaat zijn hiervoor verantwoordelijk.

Hoe beperken we de kans op een overstroming?

Dat doet de overheid door:

- Het verhogen en versterken van de dijken, duinen en dammen;
- Het geven van extra ruimte aan rivieren.

Wat is een overstroming?

Een overstroming ontstaat als een onbeheersbare hoeveelheid water het land instroomt. Dat kan vanuit een rivier, een meer of de zee zijn. Er kan bijvoorbeeld een gat ontstaan in een waterkering. Ook kan er over een grote lengte zoveel water over de dijken lopen dat zandzakken of andere noodmaatregelen het water niet kunnen tegenhouden.

Water op het land door hevige regen noemen we geen overstroming, maar wateroverlast.

Wat is een waterkering?

Waterkeringen zijn dijken, duinen, dammen, deltawerken of bijzondere constructies zoals bijvoorbeeld sluizen. Zij beschermen het gebied binnen een dijkkring tegen water uit de zee, de rivieren en de meren.

Wat is een dijkkring?

Een dijkkring is een aaneengesloten ring van dijken, duinen of dammen (waterkeringen), die het gebied daarbinnen beschermt tegen overstromingen.

Wat is een overschrijdingskans?

Dit is de kans dat een waterkering niet bestand is tegen bepaalde waterstanden en golven. De waterstand is te hoog en/of de golven te hoog. Ze overschrijden daarmee de omstandigheden waarvoor de waterkering is ontworpen.

In Nederland hebben we bepaalde afspraken gemaakt over veiligheid. Dit geldt ook voor de waterkeringen. Daarom moeten dijken, duinen en dammen ontworpen worden volgens een voorgeschreven overschrijdingskans. Bijvoorbeeld: een overschrijdingskans van 1 op 2.000 betekent dat de waterkering geschikt moet zijn om alle combinaties van waterstanden en golven te weerstaan, die eens in de 2.000 jaar voorkomen.

Wat is een overstromingskans?

Dit is de kans dat een dijkkring onbedoeld en onbeheersbaar onder water loopt doordat een waterkering op één of meer plaatsen niet werkt.

Bijvoorbeeld: bij een overstromingskans van 1 op 1.000 jaar, heb je ieder jaar 0,1 % kans op een overstroming. Het betekent overigens niet dat er daadwerkelijk maar één keer in de 1.000 jaar een overstroming plaatsvindt.

Waar vind ik een uitleg over de technische begrippen die gebruikt worden?

Een meer technische uitleg vindt u in de folder 'Waterveiligheid begrippen begrijpen'. Hierin staan definities van waterbouwkundige begrippen zoals dijkkring en overstromingskans. Deze folder is te vinden op de site www.helpdeskwater.nl onder het onderwerp 'waterkeren'.

Op internet vindt u ook op de websites www.risicokaart.nl en www.crisis.nl meer informatie.

Onderdeel 3, gemeente specifieke overstromingsinformatie

In Zwijndrecht beschermen de ...dijk, en de ...dijk de inwoners tegen hoogwater. In 200? zijn deze dijken gecontroleerd door het waterschap Hieruit bleek dat ...

De kans dat een waterkering niet bestand is tegen bepaalde waterstanden en golven noemen we een overschrijdingskans. De dijken van [naam gemeente] kennen een overschrijdingskans van 1 op Dit betekent dat deze dijken alle combinaties van waterstanden en golven kunnen weerstaan die eens in de ... jaar kunnen voorkomen.

Waarschuwing en alarmering

- Voorwaarschuwing
Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap een voorwaarschuwing af bij een verwachte waterstand vanaf +??? meter NAP te [lokatie invullen]. Het waterschap informeert de gemeente.
- Waarschuwing
De Stormvloedwaarschuwingsdienst (SVSD) van Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap en de veiligheidsregio een waarschuwing voor hoogwater af bij een verwachte waterstand vanaf + ??? meter NAP te [lokatie invullen]. Het waterschap stelt dijkbewaking in.
- Alarmering
De Stormvloedwaarschuwingsdienst (SVSD) van Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap en de veiligheidsregio een alarm voor hoogwater af bij een verwachte waterstand vanaf + ??? NAP meter te [lokatie invullen]. De dijkbewaking blijft in stand.

Dijkbewaking wordt ingesteld bij waarschuwing of alarmering voor hoogwater. Hierbij wordt gecontroleerd of de waterkeringen bestand zijn tegen hoogwater. Ook wordt gekeken of deze tijdens hoogwater of daarna niet gaan scheuren of vervormen.

De lokale rampenzender voor radio en TV is te vinden op

Voor vragen over de risicokaart kunt u ook terecht bij de helpdesk risicokaart van de provincie Zuid-Holland: risicokaart@pzh.nl .

VOORBEELD Zwijndrecht [Bovenstaand format ingevuld voor de gemeente Zwijndrecht]

In de gemeente Zwijndrecht beschermen de Veersedijk, de Ringdijk, de Lindtsedijk en de Nessendijk de inwoners tegen hoogwater. In 2006 zijn deze dijken gecontroleerd door waterschap Hollandse Delta. Hieruit bleek dat de dijken voldoende bescherming bieden. De komende vijf jaar hoeven er geen verbeteringen of versterkingen uitgevoerd te worden.

De kans dat een waterkering niet bestand is tegen bepaalde waterstanden en golven noemen we een overschrijdingskans. De dijken van Zwijndrecht kennen een overschrijdingskans van 1 op 4.000. Dit betekent dat deze dijken alle combinaties van waterstanden en golven kunnen weerstaan die eens in de 4.000 jaar kunnen voorkomen.

Waarschuwing en alarmering

- Voorwaarschuwing
Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap een voorwaarschuwing voor de buitendijkse gebieden af bij een verwachte waterstand vanaf NAP +1,80 meter in de Oude Maas te Dordrecht/Zwijndrecht. Het waterschap informeert de gemeente hierover. De gemeente waarschuwt en informeert bewoners en

bedrijven in buitendijkse gebieden die te maken kunnen krijgen met hoogwater, en treft maatregelen voor hoogwaterbestrijding in buitendijks gebied.

- Waarschuwing

De Stormvloedwaarschuwingdienst (SVSD) van Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap en de veiligheidsregio een waarschuwing voor hoogwater af bij een verwachte waterstand vanaf NAP + 2,50 meter in de Oude Maas te Dordrecht/Zwijndrecht. Het waterschap stelt beperkte dijkbewaking in, en informeert de gemeente hierover.

- Alarmering

De Stormvloedwaarschuwingdienst (SVSD) van Rijkswaterstaat geeft aan het waterschap en de veiligheidsregio een alarm voor hoogwater af bij een verwachte waterstand vanaf NAP + 2,80 meter in de Oude Maas te Dordrecht/Zwijndrecht. De dijkbewaking wordt uitgebreid met vrijwilligers, en het waterschap informeert de gemeente hierover.

Het waterschap stelt dijkbewaking in bij waarschuwing of alarmering voor hoogwater. Hierbij wordt gecontroleerd of de waterkeringen bestand zijn tegen hoogwater. Ook wordt gekeken of deze tijdens hoogwater of daarna niet gaan scheuren of vervormen.

De gemeente waarschuwt en informeert de bevolking van Zwijndrecht bij alarmering voor hoogwater door het waterschap.